

Memo septembercirculaire 2016

Middels deze memo willen wij u informeren over de gevolgen van de septembercirculaire 2016 van het gemeentefonds.

Op Prinsjesdag is de septembercirculaire 2016 verschenen. De uitkomst van deze septembercirculaire is betrokken bij het aanvullende begrotingskader waarover u middels een afzonderlijk raadsvoorstel, en bijbehorend -besluit bent geïnformeerd. De uitkomsten van de septembercirculaire van dit jaar zijn opmerkelijk. Voor het eerst sinds vele jaren is er weer sprake van een sterk stijgende algemene uitkering in meerjarenperspectief. In deze memo zullen wij een voorstel doen hoe de gevolgen van de septembercirculaire te verwerken. Op basis van de septembercirculaire ontstaat het volgende budgettair resultaat:

Budgettair resultaat septembercirculaire						
	2016	2017	2018	2019	2020	
1. Accresontwikkeling/uitkeringsbasis	92.900	218.300	467.800	551.400	570.700	
2. Plafond BTW compensatiefonds	-61.900	-31.200	-78.600	15.900	47.800	
3. Du verhoogde asielinstream	106.300	0	0	0	0	
4. Overige mutaties	8.200	36.000	64.100	47.600	63.400	
5. Integratie-Uitkering Sociaal Domein	2.400	-243.200	-233.600	-232.000	-222.500	
	147.900	-20.100	219.700	382.900	459.400	
functioneel verwerken verlaging IU SD	-2.400	243.200	233.600	232.000	222.500	
overige taakmutaties	-114.500	-36.000	-64.100	-47.600	-63.400	
6. loon- en prijsstijgingen	0	0	20.000	-100.900	-262.000	
Budgettair resultaat septembercirculaire 2016	31.000	187.100	409.200	466.400	356.500	

Toelichting mutaties:

Ad. 1 Ontwikkeling Accres/uitkeringsbasis

Zoals verwacht zijn de accresen in de septembercirculaire verhoogd ten opzichte van de meicirculaire. De gemeenten profiteren in trap-op-trap-af systematiek van de verhoging van de netto rijksuitgaven. Belangrijkste verklaring voor de stijging van het accres zijn de extra uitgaven van het kabinet voor veiligheid, defensie, zorg, onderwijs en armoedebestrijding. Daarnaast houdt het rijk ook rekening met een stijging van het aantal studieleningen hetgeen ook een positief effect heeft op het accres. Het meerjarenperspectief van het accres vertoont ook een positieve trend. Dit is het gevolg van het verwerken van de laatste inzichten uit de middellange termijn raming (MLT) van het Centraal Planbureau.

Ad. 2 Plafond BTW compensatiefonds

In het financieel akkoord Rijk-VNG van 2013 is afgesproken om het BTW-compensatiefonds¹ niet af te schaffen maar wel te maximeren met een plafond. Als de door gemeenten gedeclareerde BTW onder het plafond blijft volgt terugstorting naar het gemeentefonds. Bij overschrijding volgt aanvulling uit het gemeentefonds. Naar aanleiding van de laatste miljoenennota wijzigt de geraamde ruimte onder het plafond. Voor de jaren 2016 t/m 2018 is de ruimte onder het plafond ten opzichte van de meicirculaire afgenomen. In de latere jaren is er sprake van een toename van de ruimte onder het plafond en heeft dit een positieve bijstelling van de Algemene Uitkering tot gevolg.

Ad. 3 Doeluitkering Verhoogde Asielinstroom

In de meicirculaire hebben alle gemeenten een evenredige korting gekregen op de uitkeringsfactor ter voeding van de doeluitkering verhoogde Asielinstroom. De uitkering die Leusden nu ontvangt is gebaseerd op de realisatie van het aantal gehuisveste vergunningshouders in de eerste helft 2016 en bedraagt € 106.300 (24 gehuisveste statushouders x € 4.430). De toekenning voor de 2^e helft 2016 en

¹ Als gemeenten en provincies diensten of goederen extern inkopen, betalen zij daarvoor btw. In tegenstelling tot bedrijven konden zij die btw niet terugvorderen. Extern ingekochte diensten waarom daarom al snel duurder dan intern uitgevoerde activiteiten. Sinds 2003 kunnen gemeenten en provincies met het btw-compensatiefonds (grotendeels) de btw terugvragen die ze hebben betaald over uitbesteed werk. In 2013 speelde de discussie om het BTW-compensatiefonds af te schaffen vanwege de administratieve lasten.

2017 zal telkens plaatsvinden op basis van de meest actuele beschikbare maandcijfers van het COA. Voor de 2^e helft 2016 is dat de decembercirculaire 2016. Op basis van de meicirculaire hielden we voor 2016, op basis van de opgelegde taakstelling, rekening met een bijdrage van € 412.500 (75 gehuisveste statushouders x € 5.500). Tegenover de waarschijnlijk voor 2016 lager uitvallende rijksbijdrage staan ook lagere kosten, zodat deze mutatie per saldo budgettair neutraal verloopt voor de gemeente.

Ad. 4 Overige Mutaties

Als gevolg van de overige mutaties neemt de Algemene Uitkering toe met € 63.400. Het betreft hier het saldo van de verlaging van de integratie-uitkering WMO Huishoudelijke Hulp en een toevoeging aan de Algemene Uitkering als gevolg van de herverdeling van het sub-cluster Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (VHROSV).

De integratie-uitkering WMO neemt vanaf 2017 af met € 31.000 als gevolg van een doorrekening van het objectieve verdeelmodel dat leidt tot mutaties voor de individuele gemeente. Daarnaast is vanaf 2017 1/3 deel van het positieve herverdeeffect van het sub-cluster Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (VHROSV) aan de Algemene Uitkering toegevoegd waardoor Leusden € 94.400 structureel meer gaat ontvangen.

Ad. 5 Integratie Uitkering Sociaal Domein

Vanaf 2017 wordt de Integratie Uitkering Sociaal Domein gekort vanwege een aantal verkeerde veronderstellingen die het rijk heeft gemaakt bij het toekennen van de budgetten per 1 januari 2015 (foutieve startstreep). Het gaat dan om groepen cliënten die wel in de budgettoedeling van de Integratie Uitkering zijn meegenomen maar in de praktijk in een ander zorgdomein (bijvoorbeeld de WLZ) zijn terechtgekomen. Wij gaan er van uit dat deze korting binnen de begroting van het Sociaal Domein kan worden opgevangen omdat de zorgbudgetten ook zijn gebaseerd op een te hoog ingeschat aantal cliënten. Naast deze startstreepmutaties is er € 50 mln. aan de Integratie-uitkering toegevoegd voor een financiële tegemoetkoming in de eigen bijdrage aan meerpersoonshuishoudens waarvan de partner chronisch ziek is.

Ad. 6 Loon- en prijsstijgingen

In de meicirculaire hebben wij al aangegeven dat wij de door het CPB gehanteerde meerjarige percentages voor loon- en prijsstijgingen voor de jaren 2019 en 2020 niet volledig in onze begroting hebben overgenomen. Dit omdat de meicirculaire voor die jaren ook nog geen hoger accres liet zien. Vooralsnog zijn we voor deze jaren uitgegaan van een indexering van 0,5%. Deze septembercirculaire laat zien dat de eerder door CPB aangegeven percentages ook weer neerwaarts zijn bijgesteld. In de Meerjarenbegroting 2017-2020 gaan wij nu uit van de bijgestelde meerjarige indexcijfers BBP zoals deze in deze circulaire zijn opgenomen. Dit heeft een nadelig budgettair gevolg van € 100.900 in 2019 oplopend tot € 262.000 structureel vanaf 2020.

De uitkomsten van de septembercirculaire en de gevolgen voor de begrotingspositie zijn als volgt:

<i>Bijgestelde begrotingspositie</i>	2016	2017	2018	2019	2020
Begrotingsresultaat 2017-2020	0	0	7.000	59.000	171.000
effect aanvullende begrotings kaders	0	-310.000	-310.000	-310.000	-310.000
effect septembercirculaire 2016	31.000	187.100	409.200	466.400	356.500
dekking Algemene Reserve	0	122.900	0	0	0
Bijgestelde begrotingspositie 2017-2020	31.000	0	106.200	215.400	217.500

Conclusie

De septembercirculaire zorgt voor een verbetering van de begrotingspositie voor de jaren 2016-2020. De gevolgen van de septembercirculaire voor het jaar 2016 zullen wij verwerken in de Najaarsnota 2016. Op dit moment hebben wij nog geen zicht op andere ontwikkelingen met structurele gevolgen die in de Najaarsnota worden verwerkt. De forse verbetering van de accessen is reden geweest om de resultaten van de septembercirculaire te betrekken bij de totstandkoming van het begrotingsresultaat 2017-2020. In het raadsvoorstel "aanvullende begrotingskaders", dat gelijktijdig met de begroting zal worden vastgesteld, zullen de gevolgen van de septembercirculaire 2016, voor de jaren 2017 en verder met een afzonderlijke begrotingswijziging in de begroting worden verwerkt.